

Ugovorna odredba o kojoj se nije pregovaralo, ali koja odražava pravilo koje se, u skladu s nacionalnim pravom, primjenjuje između ugovornih stranaka ako u tom pogledu nisu utvrđena nikakva drukčija rješenja, ne ulazi u područje primjene prava Unije o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima

NG i OH sklopili su 2006. ugovor o kreditu s Bancom Transilvania, kojim im je banka pozajmila iznos od 90 000 rumunjskih leja (RON) (oko 18 930 eura). Godine 2008. sklopili su drugi ugovor o kreditu, namijenjen refinanciranju prvotnog ugovora i izražen u švicarskim francima.

U godinama koje su uslijedile, zbog snažne devalvacije rumunjskog leja, iznos koji je trebalo vratiti gotovo je udvostručen.

NG i OH 23. ožujka 2017. podnijeli su tužbu pred Tribunalulom Specializat Cluj (Specijalizirani sud u Cluju, Rumunjska) zahtijevajući da se utvrdi nepoštenost jednog dijela ugovora o refinanciranju kojim se predviđalo da, iako plaćanje treba izvršiti u valuti u kojoj je ugovor izražen, korisnici kredita od banke mogu zahtijevati da kredit bude izražen u novoj valuti, ali banka tom zahtjevu nije dužna udovoljiti. Također je pobliže određeno da je korisnik kredita ovlastio banku da dospjele obveze plaćanja naplati koristeći se vlastitim tečajem.

NG i OH također su tvrdili da je Banca Transilvania povrijedila svoju obvezu pružanja informacija time što ih tijekom pregovora i sklapanja ugovora nije obavijestila o riziku konverzije prvotnog ugovora u stranu valutu. Osim toga, smatraju da odredba o povratu u stranoj valuti stvara neravnotežu na njihovu štetu, s obzirom na to da su oni jedini koji snose rizik promjene tečaja.

U tom je kontekstu Curtea de Apel Cluj (Žalbeni sud u Cluju, Rumunjska) pitala Sud, kao prvo, primjenjuje li se Direktiva 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima¹ na ugovornu odredbu o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, ali koja odražava pravilo koje se, u skladu s nacionalnim pravom, primjenjuje između ugovornih stranaka ako u tom pogledu nisu utvrđena nikakva drukčija rješenja. Kao drugo, taj sud pita Sud koje su posljedice koje nacionalni sud treba primijeniti u slučaju eventualnog utvrđenja nepoštenosti odredbe koja se odnosi na rizik promjene tečaja.

Svojom današnjom presudom Sud je, prije svega, podsjetio na to da se ta direktiva ne primjenjuje ako su ispunjena dva uvjeta: s jedne strane, da ugovorna odredba odražava zakonsku ili regulatornu odredbu i, s druge strane, da je ta odredba prisilne naravi. Takvo je isključenje opravdano činjenicom da je načelno legitimno pretpostaviti da je nacionalni zakonodavac uspostavio ravnotežu između svih prava i obveza stranaka određenih ugovora.

Kako bi utvrdio jesu li ispunjeni uvjeti za isključenje, Sud je podsjetio na to da je na nacionalnom sudu da provjeri odražava li ugovorna odredba o kojoj je riječ odredbe nacionalnog prava koje se među ugovornim strankama primjenjuju prisilno, neovisno o njihovoj volji, ili one koje su

¹ Direktiva Vijeća 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima (SL 1993., L 95, str. 29.) (SL, posebno izdanje na hrvatskom jeziku, poglavlje 15., svezak 12., str. 24.)

dispozitivne naravi i stoga primjenjive automatski, odnosno ako između ugovornih stranaka u tom pogledu nisu utvrđena drukčija rješenja.

Kad je riječ o prvom uvjetu, s obzirom na to da odredba općih uvjeta na čiju se nepoštenost pozivaju tužitelji iz glavnog postupka, prema navodima suda koji je uputio zahtjev, odražava odredbu nacionalnog prava koja je dispozitivne naravi, ona je obuhvaćena isključenjem predviđenim Direktivom 93/13.

Glede drugog uvjeta, Sud je istaknuo da izraz „obvezne [prisilne] zakonske ili regulatorne odredbe” obuhvaća i pravila koja se, u skladu s nacionalnim pravom, primjenjuju između ugovornih stranaka ako nisu utvrđena nikakva drukčija rješenja. Međutim, s tog gledišta, tom se odredbom ne uspostavlja nikakva razlika između odredaba koje se primjenjuju neovisno o volji ugovornih stranaka i dispozitivnih odredaba.

U tom pogledu, s jedne strane, okolnost da se od dispozitivne nacionalne odredbe može odstupiti nije relevantna za pitanje isključenosti ugovorne odredbe koja odražava takvu odredbu. S druge strane, činjenica da se o ugovornoj odredbi koja odražava neku od odredaba o kojima je riječ u predmetnoj direktivi nije pojedinačno pregovaralo nema utjecaja na njezino isključenje iz područja primjene te direktive.

Sud je zaključio da se Direktiva 93/13 o nepoštenim uvjetima u potrošačkim ugovorima ne primjenjuje na ugovornu odredbu o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo, ali koja odražava pravilo koje se, u skladu s nacionalnim pravom, primjenjuje između ugovornih stranaka ako u tom pogledu nisu utvrđena nikakva drukčija rješenja.

NAPOMENA: Prethodni postupak omogućuje sudovima država članica da u okviru postupka koji se pred njima vodi upute Sudu pitanja o tumačenju prava Unije ili o valjanosti nekog akta Unije. Sud ne rješava spor pred nacionalnim sudom. Na nacionalnom je sudu da predmet riješi u skladu s odlukom Suda. Ta odluka jednako obvezuje i druge nacionalne sudove pred kojima bi se moglo postaviti slično pitanje.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) presude objavljuje se na stranici CURIA na dan objave.

Osoba za kontakt: Corina-Gabriela Socoliuc ☎ (+352) 4303 4293